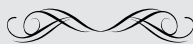

ספר
חסד
לאברהם

רדאמסק

כי תצא
אלול
לכבוד יו"ד קדישא
יו"ג אלול תשפ"א
לפ"ק

רבות השתדלנו
להוציא דבר מתוקן מתחת ידינו,
בכדי להפיץ תורת רבינו הק' זיע"א.
וכבר נאמר שגיאות מי יבין,
ואך למותר שאם יש שגיאה
או שגגה ה"ו לתלות ברבינו הק'
אלא בנו העורכים
שלא ניתנה תורה למלאכי השרת.
נשמח להארות והערות.

הוצאת

חסד לאברהם

clradomsk@gmail.com

לאפשרויות הנצחה ועזרה
בהפצת תורת רבינו זיע"א
ניתן לפנות למייל הנ"ל

גליון זה יוצא לאור
לטובת נשמת
כ"ק מרן אדמו"ר רבינו הקדוש
רבי אברהם ישכר בער
בן כ"ק מרן אדמו"ר רבינו הקדוש
בעל תפארת שלמה
זכותם יגן עלינו
לרגל יומא דהילולא קדישא

אלול

הרמז על תקיעות צראש חודש אלול, צפרשת צהעלותך (י, ז) עשה לך שתי חצוצרות כסף וכו' מקשה תעשה א'תם ו'היו ל'ך ל'מקרא ראשי תיבות 'אלול', הנה צחודש אלול הוא התקון לכל השנה, כמו שיש י"צ צ'רופי הוי"ה המשפיעים לכל י"צ חדשי השנה הנה השמות אלו מה שיש צזה יש צזה כידוע, כן חדשי השנה גם כן מה שיש צזה יש צזה, וממילא התיקון מן חודש אלול הוא התיקון לכל החדשים, ודו"ק. והנה ימי השנה המה שס"ה נגד שס"ה גידין כידוע, וכמו שס"ה גידין תלוין זה צזה, כמו כן שס"ה ימים תלוים זה צזה, ואם האדם מתקן יום אחד נחשב כמו שתיקן כל השס"ה ימים כמאמר הכתוב (צמדבר יד, לד) יום לשנה יום לשנה כמספר הימים אשר תרתם וכו', והנה מדה טובה מרובה ויום אחד יוכל לתקן כל השנה.

הנה אלול עם המלואים היינו 'אלף למד ואו למד' בגמטריא 'ערב'. וזה הרמז

צכתוב (נח ת, יא) 'ותצא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף צפיה' הנה 'ותצא' הוא אותיות 'תוצ' והוא תשובה, וה'א' מן ותצא רמז על אלופו של עולם, שהתשובה צריכה להיות לאלופו של עולם. והנה בני ישראל נמשלה ליונה (צרכות נג, ז), וזה הכוונה 'ותצא אליו היונה' היינו שבני ישראל עושין תשובה, 'לעת ערב' הרמז על חודש אלול, והתשובה מועלת גם להתורה והמלות אשר הסט"א 'טרף' אותם, כמאמר חכמינו ז"ל (צרכות ה, ז) טורפין תפילתו צפניו, ועל ידי התשובה מוציא צלעו מפיו והתורה והמלות יש להם עליה. וזה 'והנה עלה זית' היינו התורה והמלות המכוונים צסם זית (עי' צרכות נו, א) יש להם עליה, הגם כי 'טרף' שמתחילה היו טרף לסט"א חורין 'לפיה' כמו מקדם.

וזזה הכוונה צפסוק (שמואל ב' טו, ל) 'ודוד עלה צמעלה הזיתים', 'עלה' רומז על התשובה כמאמר חכמינו ז"ל (מועד קטן נו, ז) על הוקם על (שמואל ב' כג, א)

וזזה הכוונה (בתהלים נט, ז) **'ישוצו לערב**
עלה', היינו מחמת התשובה היה **'מעלה'**
 גם **'הזיתים'** היינו התורה ומצוות, והנה
'עלה צמעלה הזמים' בגמטריא עם הכולל
'צתשובה'. (או יאמר על פי הפסוק (תהלים
 קיט, לא) **דצקתי צעדותיך ה'** אל **צצישני**,
 היינו שדוד המלך עליו השלום אמר שיש לו
 דציקות צמנות והמצוות יש להם עליה, ועל
 ידם יש גם לו עליה. וזה **'ודוד עלה'** היינו
 שהיה לו עליה **'צמעלה הזיתים'**, מחמת
 שהיה מעלה התורה והמצוות ועל ידם גם
 הוא עלה צתוך המצוות).

❦

ד'צלי' ע'מדה' צ'מישור' (תהלים כו, יב)
 ראשי תיבות **'ערצ'**, והיא רמו על
 חודש אלול, כי חודש הזה הוא סוף השנה
 כמו שהערצ הוא סוף היום, והנה סופי
 תיבות היא **'ירה'** והיא רמו ראש השנה
 יום כפור הושענא רבה, ואז **'צמקהלים**
אצרך ה' כי אז צריך האדם לכלול עצמו
 עם כלל ישראל. וזה הרמו צפסוק (ישעיה
 מז, כג) **'מי צכס יאזין זאת יקשיצ וישמע**
לאחור' ופירוש **'לאחור'** לסוף, כמו
 שמתרגם **'לסופא'**, והרמו על חודש אלול,
 שעל כל פנים צסוף השנה ישמע האדם
 להקצ"ה, גם הסופי תיבות מן יקשיצ'
 וישמע' **'לאחור'** היא **'ערצ'**. וכבר צארתי כי
'אלול' צמילוואו בגמטריא **'ערצ'**, שאז צריך
 האדם לכלול עצמו צערבות לכלל ישראל.

וזזה הכוונה (בתהלים נט, ז) **'ישוצו לערב**
עלה', היינו מחמת התשובה היה **'מעלה'**
 גם **'הזיתים'** היינו התורה ומצוות, והנה
'עלה צמעלה הזמים' בגמטריא עם הכולל
'צתשובה'. (או יאמר על פי הפסוק (תהלים
 קיט, לא) **דצקתי צעדותיך ה'** אל **צצישני**,
 היינו שדוד המלך עליו השלום אמר שיש לו
 דציקות צמנות והמצוות יש להם עליה, ועל
 ידם יש גם לו עליה. וזה **'ודוד עלה'** היינו
 שהיה לו עליה **'צמעלה הזיתים'**, מחמת
 שהיה מעלה התורה והמצוות ועל ידם גם
 הוא עלה צתוך המצוות).

❦

ד'צלי' ע'מדה' צ'מישור' (תהלים כו, יב)
 ראשי תיבות **'ערצ'**, והיא רמו על
 חודש אלול, כי חודש הזה הוא סוף השנה
 כמו שהערצ הוא סוף היום, והנה סופי
 תיבות היא **'ירה'** והיא רמו ראש השנה
 יום כפור הושענא רבה, ואז **'צמקהלים**
אצרך ה' כי אז צריך האדם לכלול עצמו
 עם כלל ישראל. וזה הרמו צפסוק (ישעיה
 מז, כג) **'מי צכס יאזין זאת יקשיצ וישמע**
לאחור' ופירוש **'לאחור'** לסוף, כמו
 שמתרגם **'לסופא'**, והרמו על חודש אלול,
 שעל כל פנים צסוף השנה ישמע האדם
 להקצ"ה, גם הסופי תיבות מן יקשיצ'
 וישמע' **'לאחור'** היא **'ערצ'**. וכבר צארתי כי
'אלול' צמילוואו בגמטריא **'ערצ'**, שאז צריך
 האדם לכלול עצמו צערבות לכלל ישראל.

זוהי כוונת הכתוב צפרשת פנחס (כו, נח) **'אלה משפחות הלוי משפחת הלזני** משפחת החזרני משפחת המחלי' היינו על ידי זה היה **'משפחת הלזני'**, שהשי"ת מלצין להם עונותיהם, זה הטעם מחמת **'משפחת החזרוני'**, היינו שהיה להם התחזרות יחד, ומחמת זה היה להם **'משפחת המחלי'** היינו שהקצ"ה מחל להם עונותיהם. וכן הפסוק (תהלים קז, מג) **'מי' ח'כס' ו'ישמר' א'לה' ראשי תיבות 'אחוס'**, והנה הסופי תיבות המה **'רמיה'** והוא שקר, ומחמת אחדות בני ישראל ואין ברצונו להיות לו גבהות עליהם, מחמת זה הוא נשמר מן דברי שקר. וזה הרמז בכתוב **(איכה ג, לט-מ) מה יתאוון אדם חי גבר על חטאיו נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ה'**, היינו מה לו לאדם **'להתאוון על חטאיו'**, לשון יחיד, לעשות תשובה על חטאיו לצד, זאת אינה תשובה כנכון. רק **'נחפשה דרכינו'** לשון רבים, היינו שהתשובה תהיה בכללות ישראל וזוהי **'ונשובה עד ה'.'**

ויש רמו צפסוק הנ"ל, כי התשובה על חטאיו לצד אינה כהוגן אם לא יכלול עצמו בכלל ישראל, כי מ'ה יתאוון אדם ח'י ראשי תיבות **'אחיס'**, ואמר הכתוב הטעם שכל יתאוון אדם עצור חטאיו לצד,

מחמת שבני ישראל המה אחיס. וזה הרמז ה' אורי וישעי ממי א'ירא ה' מ'עוז ח'יי (תהלים כו, א) ראשי תיבות **'אחיס'**, ולכך לא אירא מימי הדין, מחמת שאני באחדות עם בני ישראל, וכמבואר בזוהר הק' (עי' ח"א קס, צ) על צתוך עמי אנכי יושבת (מלאכים ז ד, יג). וזה הכוונה שובה ישראל עד ה' אלהיך (הושע יד, צ), כתוב בלשון יחיד, ואחר כך כתוב לשון רבים קחו עמכם דברים ושובו אל ה' (שם ג), שהאדם צריך לעשות תשובה עצור עצמו ואחר כך עצור כלל ישראל. ואמר הכתוב הטעם **'אמרו אליו כל תשא עון'** היינו שהתפלה והוידוי צריך להיות שיתפלל להקצ"ה, כי **'כל תשא עון'** היינו שלכלם תשא העון, ולא יתפלל עצור עצמו לצד.

זוהי הרמז במסכת סוכה (מד, א) ערבה יסוד נביאים, היינו היסוד שזכו לנביאות היא מחמת שהיו צערבות עם כלל ישראל, כי כן פרש"י (עי' ד"ה אשר ידעת) על קח לך שבטים איש וכו' אשר ידעת כי הם זקני העם וכו' (צדעלותך יא, טז), מחמת שהיו מוכים במצרים עצור בני ישראל מזה זכו לנביאות, וזה הרמז גם כן והרשע כי ישוב מכל חטאתיו אשר עשה (יחזקאל יח, כא), י'שיב מ'כל ח'טאתיו א'שר ראשי תיבות **'אחיס'**.

נהפך לאיש אחר ומשנה שמו, שהיא איש אחר ולא זה שחטא. וזה הכוונה מפני מה הראשונים התפללו ונענו (עי' ברכות כ, א), מפני שהתפללו בשם, 'שם' נוטריקון ש'נוי מ'עשה, גם נוטריקון כפירוש רש"י שם על שנוי מעשה, ש'צ מ'רעתו.

וזוה 'ויקחו להם איש שה לצית' (צא יב, ג) 'לצית' הוא אותיות 'לתיצ', והוא תשובה והנה 'שה' נוטריקון ש'נוי ה'שם, היינו שהתשובה נריכה להיות שהאדם ישנה שמו שיהיה איש אחר, ולא הוא שחטא. וזה הרמז בפסוק הנ"ל 'ונחדש שם המלוכה' היינו 'שם' דייקא, שהיא ש'נוי מ'עשה, והנה כל אחד מישראל הוא עולם מלא, ועל ידי זה הוא תחילת מעשיך, כי נתחדש העולם מחדש. וזה הכוונה צפרשת ראה (יא, ל) היושב צערצה מול הגלגל, היינו שהתשובה נריכה להיות צערצה, היינו צמתיקות ועריצות, מחמת שהחודש אלול הנרמז צחיצת גלגל כנ"ל מסייע להאדם לתשובה.

אלול נוטריקון ל'צצי ו'חלקי א'לוהים ל'עולם (תהלים עג, כו), כי אז צחודש אלול נתתקן הלצ וחלק ה' היינו הנשמה הניתנה להאדם.

לכו ונלכה הגלגל ונחדש שם המלוכה (שמואל א יא, יד), לצאר דהנה 'גלגל' עם הכולל צגמטריא 'אלול', שיש אנשים אשר מחמת עצירות שעשו נריכין להחגלגל עוד הפעם וזה תקוונם. אבל אם אדם עושה תשובה צמסירת נפש צראש חודש אלול, והנה צראש השנה נצרא העולם מחדש, כי מעורר למעלה הצריאה כמו צשעת צריאת העולם, וכל אחד מישראל נעשה נצרא חדש, כי כל אחד מישראל הוא עולם מלא, וכל אחד מישראל מקבל עליו המלוכה שלמעלה מחדש, כמצואר צמאמר חכמינו ז"ל () שלכך אנו תוקעים צראש השנה, כמו צעת שממליכין מלך חדש תוקעין צתרועה, כמו כן צראש השנה אנו מקצלין עלינו עול מלכות שמים מחדש, על כן אנו תוקעים צתרועה. וזה 'לכו ונלכה הגלגל' היינו מחמת חודש אלול הנרמז צחיצת גלגל כנ"ל, אנו זוכין לצחינת הליכה. וצחודש זה אם אנו עושין תשובה נחשב לגלגל, והטעם כי 'ונחדש שם המלוכה', והנה היא צריאת עולם מחדש ונחשב שהאדם נצרא מחדש, כי נתגלגל.

והנה צמסכת ראש השנה (טו, צ) אמרו חז"ל כי שנוי מעשה קורע גזר דינו של האדם, ושנוי מעשה הכוונה שהאדם עושה תשובה, כפירוש רש"י שם (ד"ה שינוי מעשה), והנה כמו שהאדם עושה כלי ומשנה אותו, כן האדם אחר התשובה

לִבְךָ לַיָּמִים וַיֵּשֶׁב אֵינָן לּוֹ (ישעיה נה, א) ראשי תיבות 'אלול' כי אז העת להשתדל באורייתא הנקראת מיס (בר"ר פד, טז).

ועשתה את צפרייה (תל"א כ"א, י"ג), מבואר צפריים כי פסוקים אלו רומזים על תיקון הנשמה של האדם, והנה צפור מבואר צתיקונים (ע"י תיקו"ו כ"א, א) שהוא רמוז על הנפש והנשמה, צפסוק (תל"א כ"ג, ו) כי יקרא קן צפור עיין שם. וזה הרמז 'ועשתה את צפרייה' 'צפרייה' היא הנפש, 'עשייה' היא לשון תקון. 'צפרייה' בגמטריא 'הנפש' גם צפר היא לשון צפרא, רומז על אור הנשמה, גם 'צפר' היא אותיות 'פרץ' מלשון פרץ ה' את מעשיך (דה"צ ב, לז), ואם האדם זוכה מהפך אותיות פרץ לאותיות צפר ויעשה גדריס למה שפרץ מקודם. ולכך נקרא דוד המלך ע"ה צן פרצי, היינו שהיה צונה מה שהיו בני ישראל פורצים מקודם. וזה הרמז וצכתה את אביה ואת אמה ירח ימים (תל"א כ"א, יג), ומבואר צוהר חדש (נת, צ) שהרמז על חודש אלול שהאדם צריך לעשות תשובה. והנה 'צכתה' היא אותיות 'צתה' כמבואר במאמר חכמינו ז"ל (ע"י תנחומא מנורע ח) חוה צתה נר של

ורדפתם את אויביכם ונפלו לפניכם ל'חרב (צחקתי כו, ז) ראשי תיבות 'אלול', כי בחודש אלול הזמן להכניע את הקט"א שהמה אויבים לבני ישראל, כאשר אנו אומרים בחודש זה (תהלים כו, צ) בקרב עלי מרעים וכו' המה כשלו ונפלו.

איתא בטור אורח חיים (תקפ"א) והעצירו שופר במחנה משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר עצודה וזה. והנה העצרת שופר הזה היה צראש חודש אלול שהוא יום ראשון מארבעים יום אחרונים, והנה תמהו על זה מדוע לא הייתה העצרת שופר גם בארבעים יום האמנעים, שגם אז עלה משה להר, רק מחמת שאז צראש חודש אלול היתה שעת רצון להכניע קטרא אחרא, כמאמר חכמינו ז"ל (י) חרות על הלוחות אל תקרי חרות אלא חירות מן היצר הרע, והיה ירא משה שלא יתחזק היצר הרע, מחמת שעל ידי נתינת הלוחות לבני ישראל תצטול כחו, והיה ירא משה רבינו עליו השלום שלא יציאם לידי חטא, כמו שעשה היצר הרע בלוחות הראשונות.

עולם, והרמוז על הנשמה ועל שכבתה נר
הנשמה, התיקון הוא שיהיה צוכה תמיד
ויעשה תשובה.

שליטה ואין לה חלק צמורה ומנות בני
ישראל.

ו'ישראל ל'יא א'בה ל'י (תהלים פא, יז)
ראשי תיבות 'אלול', היינו
שדוד המלך עליו השלום היה מוכיח
לאנשים, שגם צחודש אלול שהם ימי
ריון, 'לא אצה ל'י היינו הרנון שלהם
אין לי.

'אלול' עם הכולל בגמטריא 'לו לז', היינו
לצם לאציהם שבשמים, והנה
'אלול' נוטריקון ו'משעבדין א'ת ל'צם
'לאציהם שבשמים, כמאמר חכמינו ז"ל
(ראש השנה כט, א) צומן שישראל מסתכלין
לאציהם שבשמים היו מנלחים.

ושבת עד ה' אלהיך באחרית הימים, היינו
צראש חודש אלול כי הוא סוף ימי
השנה.

ל'מתי א'עתיד ל'ך ו'לעברך (שמות ט, ה),
ראשי תיבות 'אלול', כי אז הזמן
שהאדם יתפלל והתפילות עולים למעלה.

בחסד ואמת יכופר עון (משלי טו, ו), הנה
חודש אלול היא נגד מדת חסד,
וחודש תשרי היא נגד מידת אמת כמבואר
בספרים, והנה בשני חודשים אשר המה
מכוונים נגד חסד ואמת היא הזמן לכפרת
עוונות.

הנה מבואר צוהר הק' אמר הקצ"ה
הא צראתי תשובה עד לא אצברי
עלמא, והנה צחודש אלול הוא זמן
לתשובה והימים אלו נקראים ימי ריון,
היינו שהיה הרנון לצרוא את העולם
צתשרי הצא אחריו, והרנון לצריאת
עולם היה מחמת התשובה כי צלא
תשובה לא יכיל עלמא לאתקיים, וצכל
חודש אלול מתעורר הרנון הקדום הוא
התשובה, ולכך הזמן לתשובה הוא
צימים אלו.

יהיו לך ל'ברך ו'אין ל'זדים א'תך (משלי ה,
יז) ראשי תיבות 'אלול', שאז בני
ישראל זוכין שהספרא אחרא אין לה

האדם לתקן נפשו, גם להתפלל על יחוד ו"ה. וזה 'ראה חיים' היינו לתקן נפשו, כי הצדיקים נקראים חיים (קהלת רבה ט, ד), גם לתקן השכינה הקדושה שהיא נקראת 'אשה', וזה הרמוז במאמר חכמינו ז"ל (ירושלמי זכרות פ"ד ה"ד) המתפלל צריך להפוך פניו אל הכותל, ואיתא צתיקונים שכותל היא כ"ו ת"ל, היינו שצריך להתפלל עבור שם הוי"ה צרוך הוא שבגמטריא 'כו', ועל תקון הנפש שבגמטריא 'תל', ויפח צ'אפיו נ'שמת חיים הראשי תיבות עם הכולל בגמטריא 'אלול' ורמוז שאז יוכל לתקן נשמתו.

'אלול' נוטריקון ו'אנכי א'היה ל'כס ל'אלהים (ירמיה ל, כג), כי ישונו אלי בכל לבס (ירמיה כד, ז), כי אז הוא זמן התשובה ועל ידי התשובה 'אנכי אהיה ל'כס ל'אלהים'. גם כתוב (קהלת יב, ז) ו'הרות ת'שוב א'ל ה'אלהים ראשי תיבות 'האות', שגם מה שהאדם פוגם בצחינת יסוד שהיא אות צרית קודש גם על זה מועיל תשובה, כמוצא כמה פעמים.

'אלול' עם המילואים דהיינו 'אלף למד ויו למד' בגמטריא 'רפא', ורמוז

ויחד ל'בכנו ל'אהבה ו'ליראה א'ת (תפילת אהבה רבה), ראשי תיבות 'אלול'. מי יתן והיה לבצם זה להם ליראה אותי ולשמור את כל מצוותי (דברים ה, כו), ל'הם ל'יראה א'יתי ו'לשמור את ראשי תיבות 'אלול'. כי צחודש זה יוכל האדם להשיג צחינת יראה.

הנסתרות ל'ה' אלהינו ו'הנגלות ל'נו (דברים כט, כח), ראשי תיבות 'אלול'. הכוונה שהאדם צריך לעשות תשובה על עבירות הנגלות לו, והדבר אשר נסתר ממנו ואינו יודע זאת נמחל לו מן השמים, כמוצא צוהר הק' אלל נגע זרעת שאין האדם צריך לצדוק רק עד מקום שידו מגעת.

היום הזה נהיית ל'עם ל'ה' אלהיך ו'שמעת (דברים כז, ט-י), ראשי תיבות 'אלול', שאז הזמן להיות לעם לה' מחמת שמיעות המצות.

ראה חיים עם אשה אשר אהבת (קהלת ט, ט), בתולה היא צירוף בת"ל ו"ה, 'תל' בגמטריא 'נפש' והרמוז כי צחודש אלול שהיא מול בתולה צריך

ו'יתן א'זתם ל'דחמים ל'פני שוביהם (תהלים
קו, מו), ראשי תיבות 'אלול', כי אז
ניתן להם רחמים לפני התשובה שיוכלו
לעשות תשובה.

ו'ישאלו א'יש ל'דעהו ל'שלוש (יתרו ית, ז),
גם ו'נתתי ל'יהם ל'צ א'חד
(יחזקאל יא, יט), ראשי תיבות 'אלול', כי אז
הזמן להיות התחברות ואחדות צבני
ישראל.

'אלול' עם הכולל בגמטריא 'לו לצ'
וגמטריא 'חיים', כי צחודש הזה
יוכל לזכות שיהא לו לצ להשי"ת ויהיה
מקטרה דחיים.

'אלול' עם המלואים היינו 'אלף למד ואו'
למד' בגמטריא 'עניו' עם
המלואים היינו 'עין נן יוד ויו', ורמז זזה
ארמי אצד אצי (תצא כו, ה), היינו מתמת
הרוממת נאצד הרצון, היינו ימי אלול
שנקראין ימי הרצון.

'אלול' נוטריקון ו'היו א'לה ל'כס
ל'חקת (מסעי לה, כט) ואחר

על רפואת הנפש כמאמר הכתוב (תהלים
מא, ה) רפאה נפשי כי חטאתי לך, וצחודש
אלול הזמן לתשובה ולרפואת הנפש. וזה
הרמז צפסוק (ראה יא, כו) ראה אנכי נתן
לפניכם היום, 'לפניכם היום' עם הכוללים
בגמטריא 'אלול' עם המילואים כנ"ל ועם
האותיות, ורמז שיוכל להשיג צאלו הימים
צחינת יום היינו הקדושה ויאל מחשוכא
לנהורא. גם 'אלול' צמלואו כזה 'אלף למד
ואו למד' עם האותיות אלול בגמטריא
'צרעד' עם הכולל, רמז שאז נריך האדם
להיות צצחינת יראה. וזה הרמז צפסוק
(ישעיה מג, טז) הנותן צים דרך, 'צים
דרך' גם כן בגמטריא 'אלול' כנ"ל, והנה
'צים' אותיות 'צמי', וזאת ידוע כי 'מי'
הוא עולם הצינה ועולם התשובה, וצחודש
אלול אז הוא דרך לה' על ידי עולם
הצינה.

אנכי אנכי מוחה פשעיד ל'מעני ו'חטאתיד
ל'א א'צוד (ישעיה מג, כה), ראשי
תיבות 'אלול', גם ועל לצס א'כתבנה
ו'הייתי ל'יהם ל'אלהים (ירמיה לא, לצ),
ראשי תיבות 'אלול', ל'עונם ו'לחטאתם
ל'א א'זכר (שם לג) ראשי תיבות 'אלול' כי
אז הזמן למחילת עונות.

כך כתיב משפט, והרמוז על ראש השנה צמודש שופר וכו' תק לישראל היא
כמאמר הכתוב (תהלים פא, ד-ה) תקעו משפט וגו'.

פרשת כי תצא

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושביית שביו וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה (כא, י-יא). נראה לבאר דהנה מצוואר בספרים (עי' זוהר חדש פרשתן נח, צ) דפרשה זו היא מרומזו על מלחמת היצר, ואבאר הכתוב 'ונתנו ה' אלהיך צידך' כדמצינו בצלות דרבי נתן (עי' כג, א) איזהו גבור הכובש את יצרו שעושה את שונאו אוהבו, ויקח את החשק והתאוה אשר היה לו, לחשק המנות. וזהו 'ונתנו ה' אלהיך צידך' היינו שהיצר הרע יהיה נתונה צידך, כי אם אתה רונה תוכל גם צו לצא לקדושה, וזה נקרא כובש את יצרו, היינו שכובש אללו ויהיה עבד לו, כמאמר חכמינו ז"ל (עי' זוה"ק ח"א קסו, א) על הפסוק (משלי יב, ט) וטוב נקלה ועבד לו.

וזה 'וראית בשביה' וגו', ונקדים לבאר הכתוב (ואתחנן ד, לט) 'וידעת היום והשבות אל לצנך כי ה' הוא אלהים צממים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד', דהנה האדם הוא מחויב להחזיר הרע לטוב. וכן

הוא מצוואר בספר עבודת הקודש (לחיד"א ח"ג פרק ס"ו) ז"ל וזה סוד הכשר ותקון הרע והמעוות, לתקנו שיהיה כלו טוב וישר עכ"ל. והנה מצוואר צוהר הק' פרשת תלוא (עי' ח"צ קפד, א) לית נהורא אלא מגו חשוכא וכד עייל צר נש צארח ציש ושציק ליה כדין אסתלק קצ"ה ציקריה ולית טוב אלא האי דנפיק מגו צישא, וזה 'וידעת היום' היינו שתסתכל ציום שאחר אפילה צא האור צכל יום כי אם לא היה החשך צעולם לא היה ניכר חשיבות האור, כמצוואר צוהר הק' (עי' ח"ג מז, צ) על הפסוק (קהלת ג, יג) כיתרון האור מן החשך היינו שכל היתרות וחשיבות האור הוא מן החשך, וכן צתחלת הצריאה היה גם כן, והארץ היתה תהו וצהו וחשך על פני תהום, ויאמר אלהים יהי אור (צראשית א, א-ג), אף שאמירת השי"ת יהי אור היה יכול להיות מקודם רק כי על ידי החשך יהיה ניכר מעלת האור כנ"ל. ואם כן אם תסתכל צוה כי לית נהורא אלא מגו חשוכא כאשר תראה צכל יום, וצוה 'והשבות אל

פי כן 'ה' אלהיך שמה' כי לית אתר פנוי מינייה. והנה מחמת כי גם שם הקדושה, צריך אתה להחזיר ולהשיב שלא יהיה הקדושה שם צמאסר, רק תחזור אותה להמקור ולשורשה כדמצינו (ספר היצירה 3, ד) אין למטה מנגע ואין למעלה מענג, כי הנדיקים יש בכחם לעלות המקומות אשר המה למטה מאוד, כי אין למטה מנגע המה בכחם להעלות אותם לצחינת ענג, והנה אין למעלה מוצאת דהנה צוה כתיב (ישעיה נח, יד) אז תתענג על ה'.

ובחזור לענינו, דהנה אם תלא למלחמת היצר הרע ו'יהיה נתונה צידך' אזי 'וראית בשציה אשת יפת תאר', היינו צעת התשובה תראה 'יפת תאר ותשקת צה', היינו אם יהיה לך עוד חשק לתאוות העולם הזה אזי 'ולקחת לך לאשה'. דהנה מצינו בקידושין (ל, 3) שהתורה נקראת אשה על הפסוק (קהלת ט, ט) ראה חיים עם אשה וגו', ואמר הכתוב שתקח את החשק והתאוה מעולם הזה לתורה, וצוה שתקן את החלק הרע ותעשה ממנו טוב, כאשר צאתי (עי' פר' פינחס ד"ה א"י פינחס (השני)) צפסוק (תהלים לד, טו) 'סור מרע ועשה טוב' היינו שגם מהחלק הרע יעשה טוב. וזה הכוונה גם כן צמדרש ואתחנן (רבה 3, כו) אין עוד, אפילו בחללו של העולם, דהנה מצואר צספר שערי אורה (שער ראשון) ז"ל שיש לאדם לדעת

לצבן', דהנה 'לצבן' הכוונה על שני יצריך (צרכות נד, א) היינו גם צילר הרע, דהנה כן מעשה הרשעים והרע מהם נקראת חשך ולית נהורא אלא מאי דנפיק מגו חשוכא היינו האור הקדושה דנפיק מרע הנקראת חשך, כמו דסיים שם הזוהר הק' ולית טוב אלא האי דנפיק מגו צישא, והכוונה אם תדע זאת אז גם החלק הרע היינו היצר הרע, תוכל להחזיר בתשובה.

ואמר הכתוב 'כי ה' הוא אלהים צשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד',

אם כן אין שום מקום שלא יהיה שורה שם קדושתו צ"ה, וגם צמקום הרע צככול לית אתר פנוי מינייה, אם כן אם גם שם ניצולין קדושים, אתה צריך לצא את חלקך הרע לטוב ולקדושה, ולכך הסמיכות ואהבת את ה' אלהיך צכל לצבן לשמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד (ואתחנן ו, ד-ה), כי מחמת ה' אחד ולית אתר פנוי מינייה, ולכך תוכל לצוה לצחינה הזו, כי גם צהיצר הרע תוכל לאהוב את הקצ"ה, כי גם שם קדושתו צ"ה.

וזה הפירוש והשבות אל לצבן צכל הגוים אשר הדיתך ה' אלהיך שמה (נצבים ל, א), כי אמר הכתוב 'והשבות אל לצבן' היינו גם היצר הרע החלק הרע אשר לצבן, תשוב גם כן לקדושה, כי 'צכל [וגו'] אשר הדיתך' היינו גם צמקומות הנדחים היינו שנדחים מהקדושה, אף על

אך יאמר כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו
 ה' אלהיך בידך וראית בשביה אשת יפת
 תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה (כא, י-יא).
 ונקדים לבאר הפסוק (כג, יז) 'והיה לפנות
 ערב ירחץ במים', 'ערב' הכוונה על מעשה
 הרשעים כמצואר צמדרש (צר"ר ג, ח),
 והנה אדם צריך לפנות מעצמו את מעשה
 עבירות, והנה אחר כך 'ירחץ במים' היינו
 כי אחר יוכל לרחוץ בהתורה הנקראת מים
 (צא קמא פג, א), כי הגם כי התורה
 מטהר לאדם כמו מים כמצואר צוהר הק'
 (עי' ח"ג פ, צ) כי אורייתא מדכאה ליה לבר
 נש מחזייה, אף על פי כן אין התורה
 מטהר אותו רק אם מקודם ישליך השרץ
 מידו, כמו אם טובל ושרץ צידו אין טבילת
 המים מטהרו (תענית טז, א) כן גם
 התורה. כי מחמת עבירות אין לו השגה
 צפנימית התורה שהתורה יטהר אותו,
 כמצואר צתנא דצי אליהו (רצה יג) עד
 שאתה מבקש שהתורה יכנס לצית מעיך
 תבקש שימחלו לך עונותיך.

וזוה הכוונה 'כי תצא למלחמה על אויביך
 ונתנו ה' אלהיך צידך', היינו כי עיקר
 המלחמה הוא התשובה, כי היצר הרע
 עומד נגד אדם כחומת הברזל שלא יעשה
 תשובה, והנה כל זמן שאדם לא עשה
 תשובה אין רואה מעלות התורה ואין חשק
 בה, רק אחר כי אדם כובש את יצרו ועושה
 תשובה, הנה צחוק התשובה רואה מעלות

כי מן הארץ ועד הרקיע אין שם מקום
 פנוי אלא הכל מלא כו', ויש למטה מהם
 כמה צריות טמאות ומזיקים ומקטרגים,
 ואין מן הארץ ועד הרקיע מקום פנוי אלא
 הכל מלא המינים עד כאן, והנה הכל יש
 להם חיות מן למעלה מן השי"ת.

כי תצא למלחמה על אויביך (כא, י). לבאר
 הסמיכות הפרשיות שמסיים צפרשת
 שופטים (כא, ט) כי תעשה הישר צעיני ה'
 ומתחיל כי תצא, דהנה העיקר המלחמה
 אשר יוכל לנצח את היצר הרע הוא מחמת
 כי מחשב בעצמו כי השם יתברך רואה את
 מעשיו, כמאמר הכתוב (דברי הימים ג, טו),
 כי עיני ה' המה משוטטות בכל הארץ,
 וכמצואר צפקוקים הרצה. וזה כוונת
 הכתוב 'כי תעשה הישר', שציוולתך
 לעשות הישר זה מחמת 'צעיני ה'
 כי השי"ת רואה מעשיך, והנה צכח הזה
 'כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה'
 אלהיך צידך', 'צידך' הוא הרמו יודך היינו
 היו"ד ומצואר צוהר הק' (עי' ח"ג פג, צ)
 כי יו"ד היא יראה ואיהי על רישא דבר נש
 למדחל בר נש מהקצ"ה, והנה 'נתנו ה'
 אלהיך' מחמת היו"ד, היינו מחמת יראה
 השם יתברך תזכה לנצח המלחמה הגדולה
 נגד היצר הרע.

נקראין מתים (ברכות יח, ז), והנה אם אדם ידע זאת כי חיותו תלוי בתורה הנקראת 'אשה' כמאמר חכמינו ז"ל בקידושין (ל), ז), אזי 'אשר אהבת' מחמת זה זוכה לאהבת התורה.

והנה זה הכוונה 'כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך צידך' היינו שאתה זוכה לנצח היצר הרע, והנה תראה כי הנצח הזה אין מחמתך - רק צכח התורה, וזה 'וראית בשביה אשת יפת תאר ומשקת צה' כי תראה מעלות היפות מהתורה - כי תנצל נפשך על ידי התורה, וזוהי 'ומשקת צה'.

אז יאמר כי תצא למלחמה על אויבך ה' אלהיך בידך וגו' וראית בשביה אשת יפת תאר (כא, י-יא). ונקדים לציאר הכתוב (שיר השירים ה, ז) פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל, הנה מאמר חכמינו ז"ל פתחי לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם (עי' שהש"ר ה, ז), והנה אמר הכתוב יונתי תמתי, היינו שהתמימות ושלמות למעלה תלויה צכס. כאשר צארתי תמים תהיה עם ה' אלהיך (שופטים יח, יג), היינו כי התמימות ושלמות שלכם יהיה צהשם הויה צרוך הוא, וזוהי אמרתי שלום שלום לרחוק ולקרוב (ישעיה יז, נט), היינו רחוק

התורה, וזוהי צא לתשובה לגמרי. וזה הכוונה 'כי' אחר 'ונתנו ה' אלהיך צידך' אז 'וראית בשביה' - היינו צעת התשובה, תראה 'אשת יפת תואר' - היינו מעלות פנימית התורה - 'ומשקת צה'.

אז יאמר דהנה אדם צריך להיות לו חשק ואהבת התורה, מחמת כי מניל לאדם מן היצר הרע שרוצה להמית אותו חס ושלום על ידי עצירות, מהעולם הזה ומן העולם הבא (עי' רש"י כג, ט), והנה כמו אם אדם מניל את חצירו מן המיתה, חצירו אוהב אותו צנפשו, כן ציותר צריך אדם לאהוב את התורה. והנה זה הכוונה 'לעולם ירגיז אדם יצר הטוב על יצר הרע וכו' ואם לאו יעסוק בתורה וכו' ואם לאו יזכור לו יום המיתה' (ברכות ה, א), והקשו כלם כי למה לי הצמינה ראשונה, יזכור מיד יום המיתה, רק כי אדם צריך לצחון צעסק התורה כדי שיראה הכח ומעלת התורה, וזוהי יהיה לאדם אהבת ומשקת התורה, אם יזכה שינצח היצר הרע מן העסק התורה, וזה הכוונה ראה חיים עם האשה אשר אהבת (קהלת ט, ט), דהנה התורה נקראת תורת חיים.

והנה האדם צריך לראות כי כל חיותו הוא מן התורה, היינו כי מחמת התורה זוכה להקרא חי, כי רשעים אף צחייהן

היה מעיקרא והדר נתקרב על ידי התשובה, צוה עושה כי נעשה שלום למטה גם שלום למעלה צהשם הוי"ה צ"ה.

והנה זה שאמר הכתוב שראשי נמלא טל, על פי תקונים (תיקוני זוהר יז, ז) כי טל רמז על שם 'יהו' שהוא בגמטריא צמילואים צאלפין כמנין 'טל' וחסר ה' צלות, עיין שם, והנה אמר כי אתם תוכלו צתשובה לעשות שלימות, כי כצירוף כי צלות שראשי נמלא 'טל', היינו חסר ה"א. והנה הרמז כי חסרון הוא מן השם צרוך הוא מחמת עוונות, כי ש'ראשי נ'מלא ט'ל ראשי תיבות 'שטן', כי אין שמו שלם עד שימחה זרעו של עמלק (תנחומא תצ"א יא). וזהו 'כי תצא למלחמה על אויבך' היינו למלחמת היצר הרע, והנה העצה כי יוכל ללחום נגדו ותהיה צחק לעשות תשובה, מחמת כי 'וראית צשציה אשת יפת תאר' היינו כי צעצירות שלך חס ושלוש השכינה הנקראת 'יפת תאר' הוא 'צשציה'. והנה על ידי התשובה נתקן זאת, וכן נגד מה שפגם צהשם הוי"ה צרוך הוא, הוא ט"ל, הרמז על ט"ל מלקות, והנה גם כן נגד ארבע עולמות והנה צד עולמות בכל עולם יש עשר ספירות רק צעולם אצילות אין כתר מן המנין והנה הם ט"ל.

אז יאמר כי תצא למלחמה על אויבך (כא, י), דהנה עיקר המלחמה נגד היצר הרע היא הכנעה, ולכך נקרא הנחש עכנאי מלשון 'אז יכנע' (צחקתי כו, מא), כי הצירוף שלו מחמת הכנעה, ולכך תרגומו צפסקוק זה 'ארי תיפוק לאגחא ק'רצא ע'ל צ'עלי' ראשי תיבות 'עקצ', ועקצ הוא הכנעה. והנה הרמז כי הכוונה על מלחמת היצר, דהנה כי תצא למלחמה סופי תיבות 'היא', 'היא' נוטריקון ה'כובש א'ית י'צרו, ואמר הכתוב כי עיקר המלחמה נגדו על ידי התורה. וזה הכוונה 'וראית צשציה אשת יפת תאר וחשקת', 'אשת יפת תאר' היא התורה, ואמר הכתוב כי על ידי חשקות התורה תוכל להיות כובש המלחמה, ולכך אלז דואג ואחיתופל לא היה התורה מצילתן (עי' סנהדרין קו, ז), מחמת כי הלימוד שלהם לא היה צהכנעה ולא היה צחשקות רק משפה ולחון.

והנה לכך התורה מציל לאדם אפילו צעידנא דלא עסיק צה (סוטה כא, א), מחמת כי אין האדם מסיח דעתו מן התורה עיין צתוספות צמסכת צרכות אלז צרכת התורה (יא, ז ד"ה שכצר).

והנה הנקודה פתח תחת הלמ"ד מן למלחמה, הרמז כי פתח הוא יראה (עי' שצח לא, ז), כי הוא פתח לכל התורה, והנה העיקר המלחמה על ידי יראה והנה

ענוה קטירה צדחילא (תיקו"ז ה, ז), אס כן
 ענוה גס כן מכונה צסס פתח. וזה לעולם
 יכנס אדם שני פתחים ואחר כך יתפלל שני
 פתחים (צרכות ת, א), היינו הכנעה ומורא,
 כפירוש רש"י (צרכות ל, ז ד"ה כוזד ראש)
 אין עומדין להתפלל אלא מתוך כוזד ראש,
 הכנעה (ומורא). והנה תנא' למלחמה' על'
 סופי תיבות 'אלה', והנה אלה היא מיעוט
 רמז על שפלות.

אן יאמר כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו
 ה' אלהיך בידך ושביית שביו (כא, י),
 יציאה הוא התחלה, היינו כי לוא התורה
 שעל כל פנים יתחיל ללחום נגד היצר הרע,
 ואחר כך 'ונתנו' היינו כי אחר כך יעזור לו

השי"ת 'ונתנו ה' אלהיך צידך', ולשון
 'ונתנו' היינו צתורת מתנה ולא לפי מדת
 הדין וכח של האדם, כי הוא רק מכח
 השי"ת. והנה אמר הכתוב 'ושצית שציו'
 היינו אס אמה עושה תשובה, זאת אין
 נקרא תשובה שלך, רק 'שציו' היינו תשובה
 של הקצ"ה, כי אילמלא הקצ"ה עוזרו אין
 יכול לו (קידושין ל, ז). והנה כ"י תנא'
 ל'מלחמה ראשי תיבות 'כתל', הרמז אפילו
 מחינה של צרול מפסקת אף על פי כן לא
 יצטרך אדם רק יציאה, היינו התחלה. וכן
 כ"ה ת'אמר ל'צית יעקב (יתרו יט, ג) ראשי
 תיבות 'כתל', והנה שס גס כן על הצא
 לטהר מסייעין אותו (יומא לח, ז) עיין לעיל
 (עי' מצרע ד"ה א"י וילא) צפסוק (יתרו יט,
 ג) ומשה עלה אל האלהים.

